

Припрема санитетског тима за одлазак у Конго

Знање кога нема у књигама

У Центру за мировне операције Генералштаба Војске Србије у току су завршне припреме тима за ваздушну и медицинску евакуацију (АМЕТ). Нова група лекара и медицинских техничара замениће наш досадашњи тим у мисији Уједињених нација – MONUSCO.

Н ови чланови српског контингента АМЕТ-18 у Демократској Републици Конго, два лекара и четири медицинска техничара, образоваће два подтима чији ће примарни задатак бити санитетска евакуација повређених и оболелих ваздушним путем у околне земље. Осим тога, биће ангажовани и

на медицинском обезбеђењу и евентуалном збрињавању високих званичника и делегација током њихових посета.

Група од шест мировњака, изабрана оштром селекцијом, која је почела још у априлу прошле године, сада улази у завршну фазу припрема за одлазак на афричко тле. Како би били спремни да одговоре на све изазове који их тамо чекају, крајем јануара у Краљеву су завршили обуку управљања теренским моторним возилима. Део припрема организован је у Центру за мировне операције, а њихово стручно оспособљавање поверено је Војномедицинској академији.

На „црном” континенту

Гордана Бејатовић, лекар из српског контингента, спрема се да други пут крене на „задатак” у Конго. Када је пре три године решила да на шест месеци српску престоницу замени Киншасом, подржале су је само ћерка и родитељи, јер је мало знања о „црном” континенту, слабо познавање тамошње културе и цивилизацијског развоја шокирало и забринуло многе њене пријатеље. Ипак, нису успели да је поколебају.

– Тамо сам на сасвим другачији начин радила и живела, дружила се са необичним људима, професионално се усавршавала и посветила себи. Када сам се вратила свакодневици у Србији била сам затечена, јер сам ту „слободу” морала да заменим за гужве у саобраћају, семафоре, сталну журбу и недостатак времена – прича Гордана, коју је авантуристички дух одвео у Африку, откривајући јој лепоту живљења једне другачије културе.

Током шест месеци тим докторке Бејатовић имао је два захтевна лета. Једном је специјалним летом пратила пацијента који је доживео инфаркт.

– Тај случај акутног инфаркта био је најтежи. Због гужве у граду, седам и по сати обављали смо посао коронарне јединице – каже докторка Бајатовић и додаје да јој је то било најјаче професионално искуство.

ЈЕДИНА ИЗ СРБИЈЕ

И после девет година, колико је већ присутан наш контингент у Конгу, Гордана је једина жена лекар из Србије која је до сада била део АМЕТ-а. Чак и након што је „пробила лед”, остала је усамљена у том подухвату.

– После мог искуства многе колеге су се заинтересовале и пријавиле за одлазак у мисију. Три младе колегинице са којима радим биле су потпуно фасциниране и решене да се пријаве. Међутим, не знам где су у међувремену изгубиле мотив. Претпостављам да их ограничавају животни услови.

СВИ ПОД ЈЕДНИМ КРОВОМ

Српски контингент смештен је у монтажну кућу, тако да су сви „под једним кровом”. Заједничке просторије – кухиња, трпезарија, канцеларија и апотека – налазе се у предњем делу, а у продужетку је ходник и шест соба. Свако има своју приватност, те су услови живота више него пристојни.

Медицински техничар са ВМА Данијела Бараћ до сада није била у мировној мисији. Решена да се не разочара, није се много интересовала за искуства и приче наших мировњака. – Нисам гледала њихове фотографије, јер желим да то буде само мој доживљај Конга, лишен туђих импресија, да сама упознајем то ново окружење – прича шармантна дама, која је имала подршку породице и пријатеља када се одлучила да дванаестогоди-

шње радно искуство стави на тест. Наравно, како сама признаје, узда се у интернет за свакодневну комуникацију с најближима.

Мисија је изазов и у пословном и у приватном смислу. – На нашим просторима није могуће радити на ваздушној евакуацији пацијената, а окружење какво постоји у Конгу захтева емотивну зрелост и стабилност у раду. С друге стране, одвојеност од породице и пријатеља је само по себи

МИРОВНА МИСИЈА

Мировна мисија Уједињених нација у Демократској Републици Конго – MONUSCO успостављена је новембра 1999. године Резолуцијом Савета безбедности. Први санитарски тим Министарства одбране и Војске Србије за евакуацију ваздушним путем – АМЕТ стигао је у Африку 7. марта 2003. и од тада је нашим мировњацима поверена медицинска заштита припадника Уједињених нација.

стрес с којим се треба изборити – каже Данијела и с нестрпљењем очекује средину априла и одлазак на други континент.

Избори за памћење

Најмлађи члан у тиму, уједно најмлађи икада изабран за српски АМЕТ, и по годинама и по радном искуству, јесте двадесеттворогодишња Марија Каменар, анестетичар из Новог Сада.

– Од почетка сам заинтересована за учешће у мисијама и сигурна да је то јединствена прилика да се много тога научи. Узбуђење које човек осети у таквој ситуацији и брзина којом је неопходно да се реагује не могу се научити из књига, то се стиче праксом у кризним подручјима – закључу-

а сада функционишемо као целина. Шест месеци ћемо бити без породица и пријатеља, препуштени једни другима. У таквој ситуацији неопходна је међусобна подршка – каже Марија и додаје да су сада почели чак и приватно да се посећују.

Старији водник прве класе Жарко Павлов има највише искуства, јер је пред њим трећа ротација. За афрички континент, учешће у мировној мисији, као и за остале мировњаке у тиму има само речи хвале.

– Сваки пут идем у исто место, у Киншасу, па могу да пратим њихов напредак и то најпре у области инфраструктуре. Град изгледа све боље, има све више грађевина и квалитетније комуникације, те се допринос Уједиње-

су кола, били смо час на два, час на три точка, а са нама је био пацијент у критичном стању. Неком лудом срећом успели смо да се вратимо до аеродрома и сачекамо оружану пратњу – каже Жарко и додаје да је све то део посла којим се бави.

Преломне тачке каријере

За заставника Франца Шрибара из Ниша мисија је сасвим ново професионално искуство. Свестан је да ће шест месеци бити одвојен од породице и пријатеља, али ће имати јединствену прилику да доживи и научи нешто ново.

– Надам се да ћу, поред стручног усавршавања, моћи да научим и по нешто о процедурама Уједињених нација, њиховом начину рада и да ћу усавршити језик. У једно сам сигуран – после боравка на том континенту и тако велике промене у животу, човек не може остати исти – признаје заставник.

Други лекар тима, капетан Иван Пантић, као главни мотив пријављивања за учешће у мисијама истиче жељу за напредовањем у служби и сматра да му такво искуство на том путу може користити.

– Одлазак у мисије додатно се вреднује у Министарству одбране и Војсци Србије, а често је пресудан за даље усавршавање. Сигуран сам да ће у будућности имати још већи утицај на ток каријере – каже Иван, који је од првог дана војничке службе опредељен за учешће у другој мисији Војске. Сигуран је да му време проведено у Конгу и искуства која ће тамо стећи могу користити у послу.

Капетан Пантић саветује сваког младог официра и војника да се пријави за учешће у мисијама, јер на тај начин промовише Србију и способности њеног кадра. – Припреме за одлазак су веома важне, јер нам ранији учесници мисија преносе искуства, а стручњаци неопходна знања за тамошњи боравак – каже капетан коме ће ово бити први одлазак у Конго. ■

Мирјана БОРОВИНА
Снимио Јово МАМУЛА

ТИМ КОЈИ СЕ ЦЕНИ

Представници Уједињених нација одређују тим који ће ићи на задатак. Наш контингент је присутан већ девет година у Конгу и био је ангажован за пратњу Бан Ки Муна, када је обилазио припаднике мисије, али и када су долазили остали високи званичници. Такви задаци готово увек се додељују српском АМЕТ-у, као једном од најпоузданијих тимова, с највише искуства.

је Марија, о чијем раду колеге имају само речи хвале.

Околина ни у њеном случају, у први мах, није с одушевљењем прихватила такву одлуку. Пријатељима и данас објашњава да иде тамо као део санитарског тима и да неће бити у „првим борбеним редовима“. Како истиче, највећи скептик био је њен отац.

– Рекао ми је да немам никакве шансе да будем изабрана, да и не покушавам, да се само цабе мучим. Али сам ипак решила да пробам. Нисам имала шта да изгубим – искрена је Марија, којој, тек када је изабрана, не мањка подршка родитеља, нарочито оца.

Четворонедељна обука, према њеном мишљењу, имала је и социјални карактер, јер се група на тај начин упознала и зближила. Такав однос, напомиње Марија, обезбеђује квалитетан рад у будућности.

– Као тим смо се баш добро уклопили. Пре избора се нисмо познавали,

них нација и те како види – оцењује Жарко.

Такође наглашава важност припрема које Центар за мировне операције организује пре упућивања у мисије, током којих се реализује обука чији је циљ да олакша рад у Конгу.

– Тренинзи су сваки пут све бољи, јер после повратака разговарамо о искуствима из мисије, а наши предлози се узимају у обзир. На припремама сам трећи пут и у односу на прве уочавам знатне разлике, наравно на боље – истиче млади медицински техничар, који је током боравка у Конгу имао неколико непријатних ситуација.

Присећа се да је наш тим крајем 2006. године, у време избора, требало да пребаци пацијента од аеродрома до болнице. – Док смо пролазили кроз најозлоглашенији крај у Киншаси, упали смо међу протестанте незадовољне резултатима избора. Када је пар стотина хиљада људи угледало кола УН полетели су према нама. Љуљали